

VIRKAMIESLAUTAKUNNAN PÄÄTÖS

Annettu Helsingissä 22 päivänä syyskuuta 1999

Päätös nro 43/99

Asia Korvausvaatimus

Korvausvaatimuksen perusteena olevat päätökset

Kittilän verotoimiston, Lapin lääninveroviraston ja Lapin veroviraston nimittämispäätökset määräaikaiseen virkasuhteeseen 1.1.-30.6.1995 1.7.-31.10.1995, 1.11.-31.12.1995, 1.1.-29.2.1996, 1.3.-31.12.1996 ja 1.1.-28.2.1997, 1.3.-31.12.1997 ja 1.1.-31.1.1998.

Korvausvaatimus

A on vaatinut, että Lapin verovirasto veloitetaan suorittamaan hänelle 24 kuukauden palkkaa vastaava korvaus.

Asian käsittely

Lapin verovirasto/Luoteis-Lapin verotoimisto on antanut asiasta vastineen ja A sen jälkeen vastaselityksensä.

Virkamieslautakunnan ratkaisu

Perustelut

A on vaatinut hänelle maksettavaksi 24 kuukauden palkkaa vastaavan korvauksen, koska hänet on virkamieslain vastaisesti nimitetty määräaikaiseen virkasuhteeseen. Työnantaja on syrjinyt A:ta, kun on päätetty verotoimistossa avoinna olleiden verovalmistelijan virkojen täyttämisestä.

Voimassa olevan valtion virkamieslain perusteella A on nimitetty määräaikaisiin virkasuhteisiin verovalmistelijaksi Kittilän verotoimistoon ja Luoteis-Lapin verotoimistoon ajoiksi 1.1. - 30.6.1995, 1.7.-31.10.1995, 1.11.-30.12.1995, 1.1.-29.2.1996, 1.3.-31.12.1996, 1.1.-28.2.1997, 1.3.-31.12.1997 ja 1.1.-31.1.1998. A:n palvelussuhde on päättynyt.

Valtion virkamieslain 9 §:n 1 momentin mukaan virkamieheksi voidaan nimittää määräajaksi tai muutoin rajoitetuksi ajaksi, jos työn luonne, sijaisuus, avoinna olevaan virkaan kuuluvien tehtävien hoidon väliaikainen järjestäminen tai harjoittelu edellyttää määräaikaista virkasuhdetta. Lain 56 §:n 1 momentin mukaan virkamiehellä, joka on ilman 9 §:n 1 tai 2 momentissa säädettyä perustetta nimitetty määräajaksi tai ilman pätevää syytä toistuvasti peräkkäin nimitetty 9 §:n 1 tai 2 momentin nojalla määräajaksi, on oikeus virkasuhteen virastoon päättyessä sen vuoksi, ettei häntä enää nimitetä tämän viraston virkamieheksi, saada virastolta vähintään kuuden ja enintään 24 kuukauden palkkaa vastaava korvaus.

Lain 59 §:n mukaan päätökseen, joka koskee virkamiehen nimittämistä, ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei laissa toisin säädetä.

Luoteis-Lapin verotoimiston vastineen mukaan verotoimistossa oli vuoden 1995 alussa kaksi avointa verovalmistelijan virkaa. Toinen näistä viroista oli ollut avoimena 1.1.1993 lukien ja toinen 1.5.1993 lukien. Verotoimiston mukaan A:n määräaikaisten virkasuhteiden kestot vuosien 1993-1995 osalta selittyivät Kittilän ja Muonion verotoimistojen yhdistämistä koskevien hankkeiden vireilläolon luomasta epävarmuustilanteesta. Lääninverovirasto myönsi 29.12.1995 täyttölupuan toiselle viralle ja se julistettiin vuoden 1996 alussa haettavaksi. Nimitysprosessia perusteena käyttäen A:n määräaikaista virkasuhdetta jatkettiin 29.2.1996 saakka. Virka täytettiin 1.3.1996 alkaen. A:ta ei valittu tähän virkaan. A:n määräaikaista virkasuhdetta kuitenkin jatkettiin 1.3.-31.12.1996 väliseksi ajaksi. Apulaisverojohtaja jäi eläkkeelle vuonna 1996 ja oli tiedossa, että kyseinen virka tultaisiin lakkauttamaan. Tällöin verotoimisto teki esityksen, että siinä yhteydessä lakkautettaisiin verotoimistossa tuolloin avoinna ollut A9 palkkausluokan verovalmistelijan virka ja tilalle perustettaisiin uusi A16 palkkausluokan verosihteerin virka. Lääninverovirasto ei toteuttanut tätä muutosta, mutta se päätti verotoimiston ehdotuksen mukaisesti korottaa kolmen viran osalta palkkausta yhdellä palkkausluokalla. Verotoimisto ei ollut hakenut vuodelle 1997 täyttölupaa avoimena olleeseen verovalmistelijan virkaan. A:n määräaikaista virkasuhdetta jatkettiin aluksi 28.2.1997 saakka ja myöhemmin vuoden 1997 loppuun. Syksyllä 1997 oli tiedossa, että se A9 palkkausluokan verovalmistelijan virka, jonka tehtävien väliaikaisen järjestämisen vuoksi A oli määräajaksi nimitetty, lakkautettaisiin. Samassa yhteydessä perustettaisiin A10 palkkausluokan verovalmistelijan virka. A:n määräaikaista virkasuhdetta jatkettiin 27.11.1997 tehdyllä päätöksellä 31.1.1998 saakka. Luoteis-Lapin veropiirissä avoinna ollut A9 palkkausluokan verovalmistelijan virka lakkautettiin 1.1.1998 lukien ja perustettu A10 palkkausluokan verovalmistelijan virka pantiin julkiseen hakuun 28.1.1998. A:ta ei valittu kyseiseen virkaan.

Oikeudellista arviointia

Virkamieslain 59 §:n säännös huomioon ottaen korvausvaatimuksen yhteydessä ei voida tutkia kysymystä siitä, onko A:ta mahdollisesti syrjitty, kun on päätetty avoinna olevien virkojen täyttämistä. Väite syrjivästä menettelystä on kuitenkin seikka, jota ei voida jättää tutkimatta määräaikaisten nimitysten laillisia edellytyksiä arvioitaessa. Jos tällainen tosiseikka todetaan, vaikuttaa se myös virkamieslain 56 §:n nojalla määrättävän korvauksen suuruuteen.

A on ollut verotoimiston palveluksessa yhdenjaksoisesti helmikuusta 1989 lukien. Samaan avoimena olleeseen verovalmistelijan virkaan kuuluvia tehtäviä

hän on hoitanut määräaikaisissa virkasuhteissa yhdenjaksoisesti 1.1.1993-31.1.1998 välisen ajan. Verotoimiston perustelut kyseisen verovalmistelijan viran avoimena pitämiselle ovat eri vuosina vaihdelleet. Vuosina 1993-1995 määräaikaisnimitysten perusteena on ollut verotoimistojen yhdentymisestä johtunut epävarmuus ja viran täyttökielto sekä vuoden 1996 osalta verotoimiston halu muuttaa toimiston henkilörakennetta niin, että se verovalmistelijan virka, jonka tehtäviä A on määräaikaisena hoitanut, olisi tullut lakkautetuksi. A:n tehtävät verotoimistossa ovat koko ajan pysyneet samoina. Tehtävät ovat olennaisilta osin pysyneet samoina myös uudessa, vuoden 1998 alusta perustetussa A10 palkkausluokan verovalmistelijan virassa. A on kaksi kertaa jäänyt valitsematta verotoimistossa avoimena olleeseen verovalmistelijan virkaan. Toisella kerralla virkaan on valittu ulkopuolinen hakija. A:n valitsematta jättämisestä on erityisesti jälkimmäisen nimityksen yhteydessä perusteltu hänen henkilönsä liittyvin syin.

Valtion virkamieslain 9 §:n eräänä tarkoituksena on estää irtisanomissäännösten kiertäminen. Kaiken edellä sanotun perusteella virkamieslautakunta katsoo, että perusteina A:n nimittämiseksi toistuvasti peräkkäin vain määräaikaisiin virkasuhteisiin on ollut pikemminkin A:n henkilöön liittyvät syyt kuin verotoimistossa avoimena olleen viran tehtävien hoidon väliaikaiset järjestelyt. Verovirastolla ei siten ole ollut virkamieslain 9 §:n tarkoittamaa perustetta A:n nimittämiseen toistuvasti peräkkäin määräaikaisiin virkasuhteisiin sanotun lain voimassaoloaikana. A:lla on oikeus vaatimaansa korvaukseen.

Korvauksen suuruutta korottavana seikkana virkamieslautakunta on A:n iän ja palvelussuhteen keston lisäksi ottanut huomioon veroviraston syrjiväksi katsottavan menettelyn A:ta kohtaan.

Päätös

Lapin verovirasto määrätään maksamaan A:lle neljäntoista (14) kuukauden palkkaa vastaava korvaus. Vaatimus hylätään enemmälti.

Sovelletut oikeusohjeet

Valtion virkamieslaki 9 §, 56 § ja 59 §.

Muutoksenhaku

Valitusosoitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen liitteenä.

Virkamieslautakunnan päätös oli tulos äänestyksestä, jossa enemmistön muodostivat jäsenet Kairinen, Kulla, Salo ja Sipiläinen sekä varajäsen Kauppala ja vähemmistön puheenjohtaja Sahi ja jäsenet Paavilainen ja Äijälä sekä varajäsen Vehkamäki Asian esittelijä Timo Nikkinen.

Eri mieltä olleiden puheenjohtaja Sahin, jäsenten Paavilainen ja Äijälä sekä varajäsen Vehkamäen lausuma:

Oikeudellista arviointia

Virkamieslain 59 §:n säännös huomioon ottaen korvausvaatimuksen yhteydessä ei voida tutkia kysymystä siitä, onko A:ta mahdollisesti syrjitty, kun on päätetty avoinna olevien virkojen täyttämistä.

A on ollut nimitettynä määräaikaiseen virkasuhteeseen, koska vero-toimistossa avoinna olleiden virkojen tehtävien väliaikainen järjestely on sitä edellyttänyt. Verotoimistolla on siten ollut valtion virkamieslain 9 §:n 1 momentin mukainen peruste A:n nimittämiseen määräaikaiseen virkasuhteeseen. A:lla ei ole oikeutta palkkaa vastaavaan korvaukseen.

Päätös

Korvausvaatimus hylätään.

Sovelletut oikeusohjeet

Valtion virkamieslaki 9 § 1 momentti, 56 § ja 59 §.